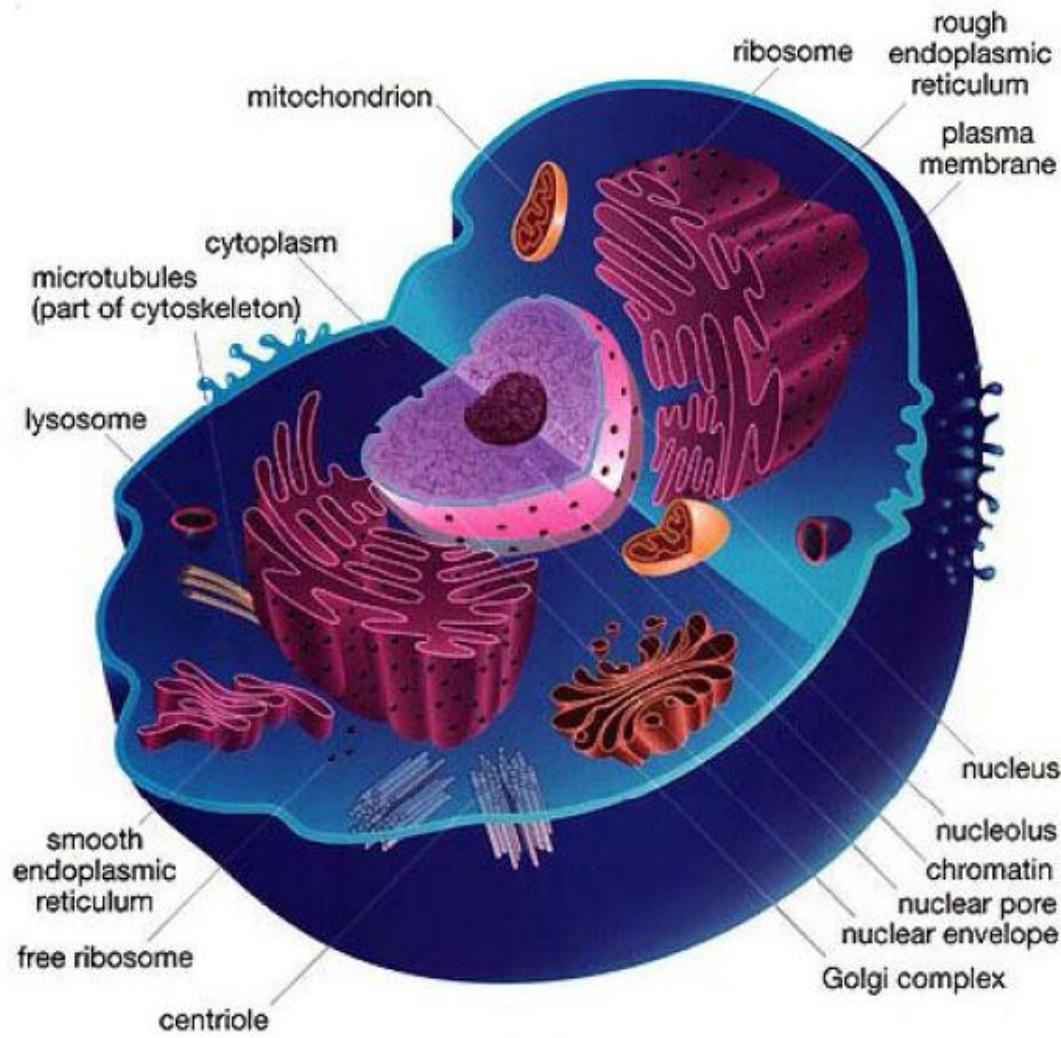

Kompleksy blonowe

Nowe zagadnienia w badaniu
dynamiki wapnia w komórce

*Image from:
www.uvm.edu*

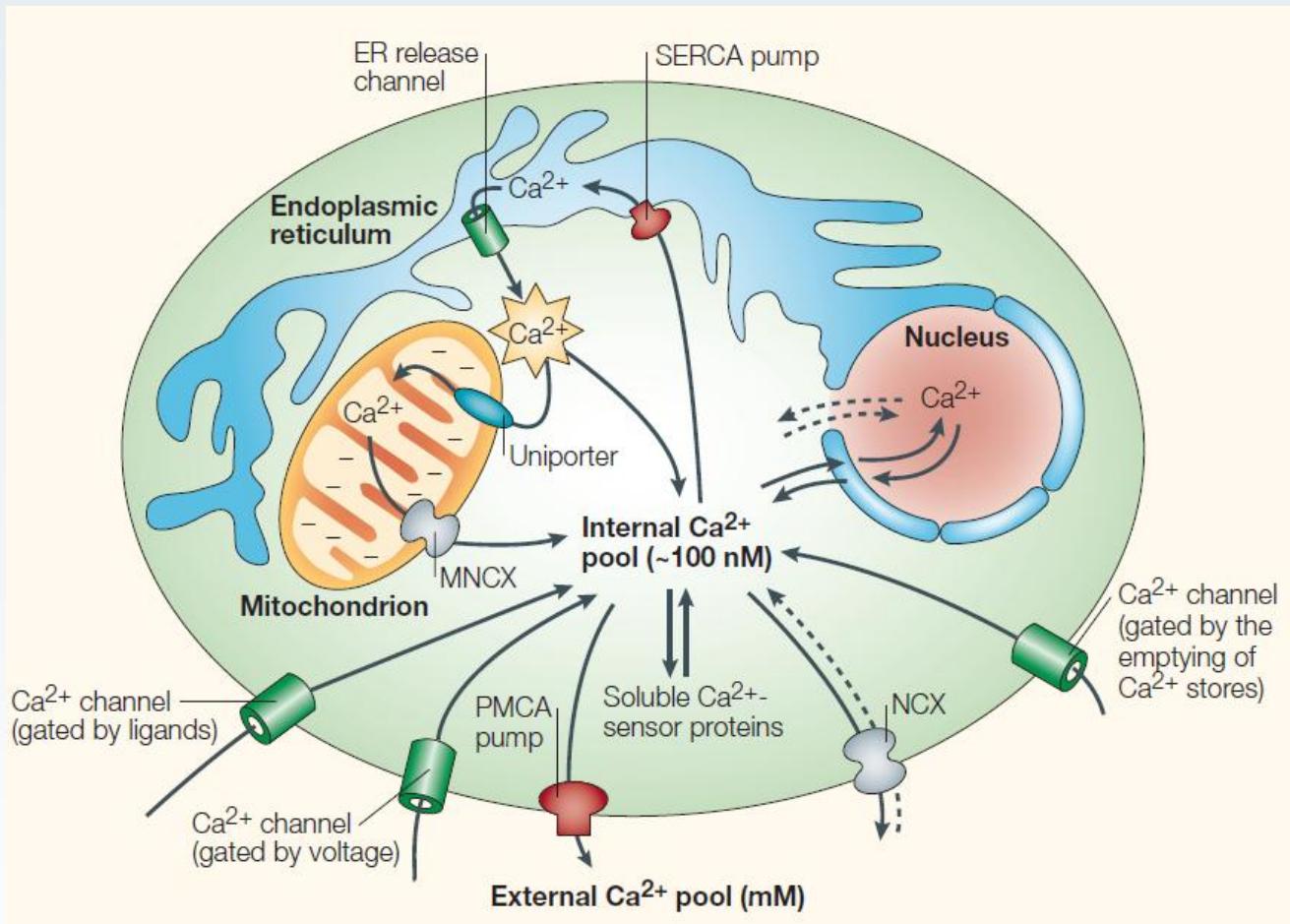
INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Homeostaza Ca^{2+}

Co to jest?

MAM:

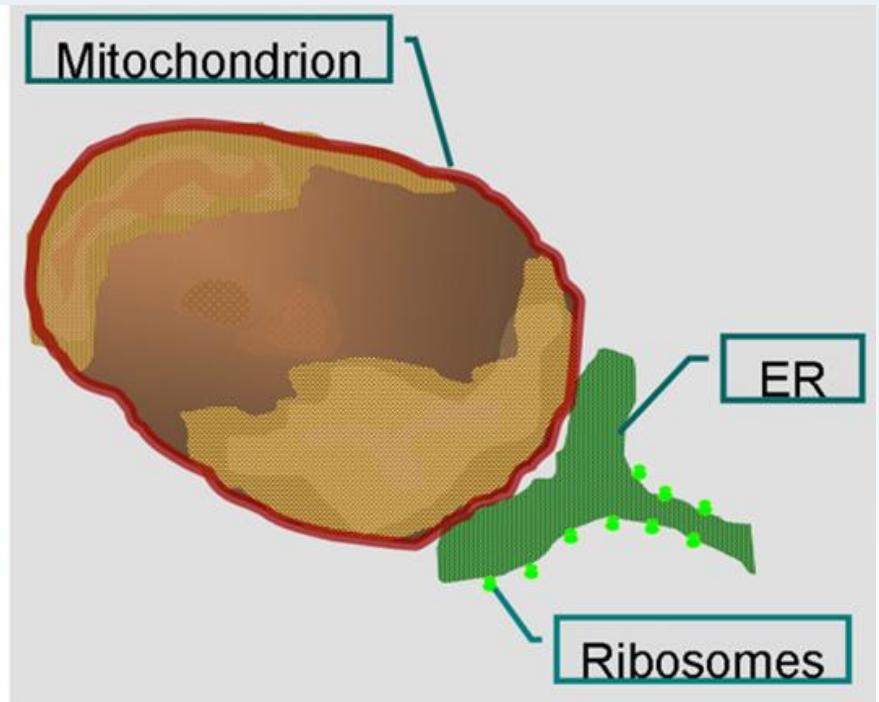
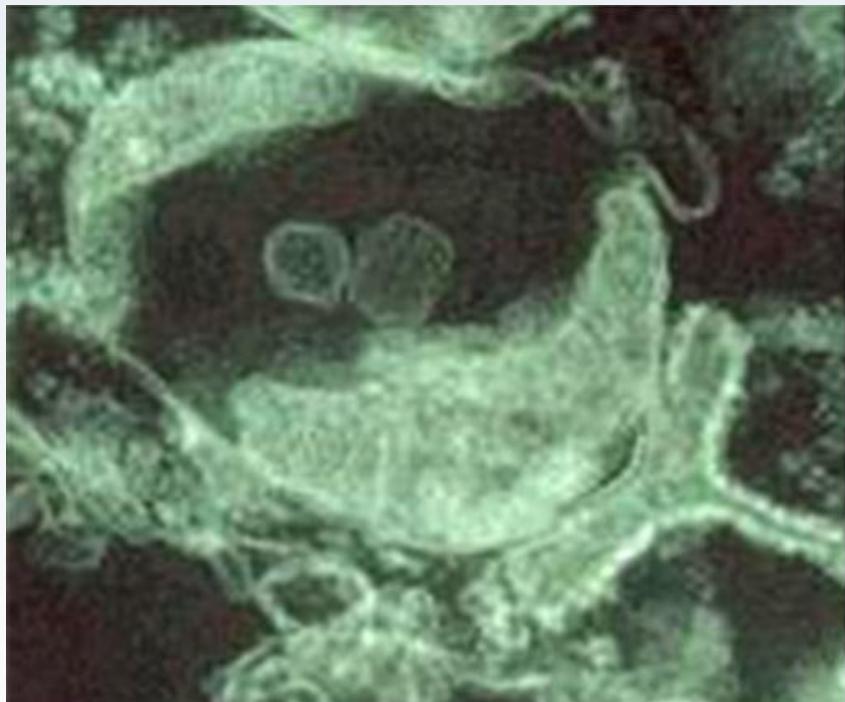
mitochondria-associated ER membrane

PAM:

Plasma-membrane-associated ER membrane

MAM

(26.000x) Mariusz R. Wieckowski

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

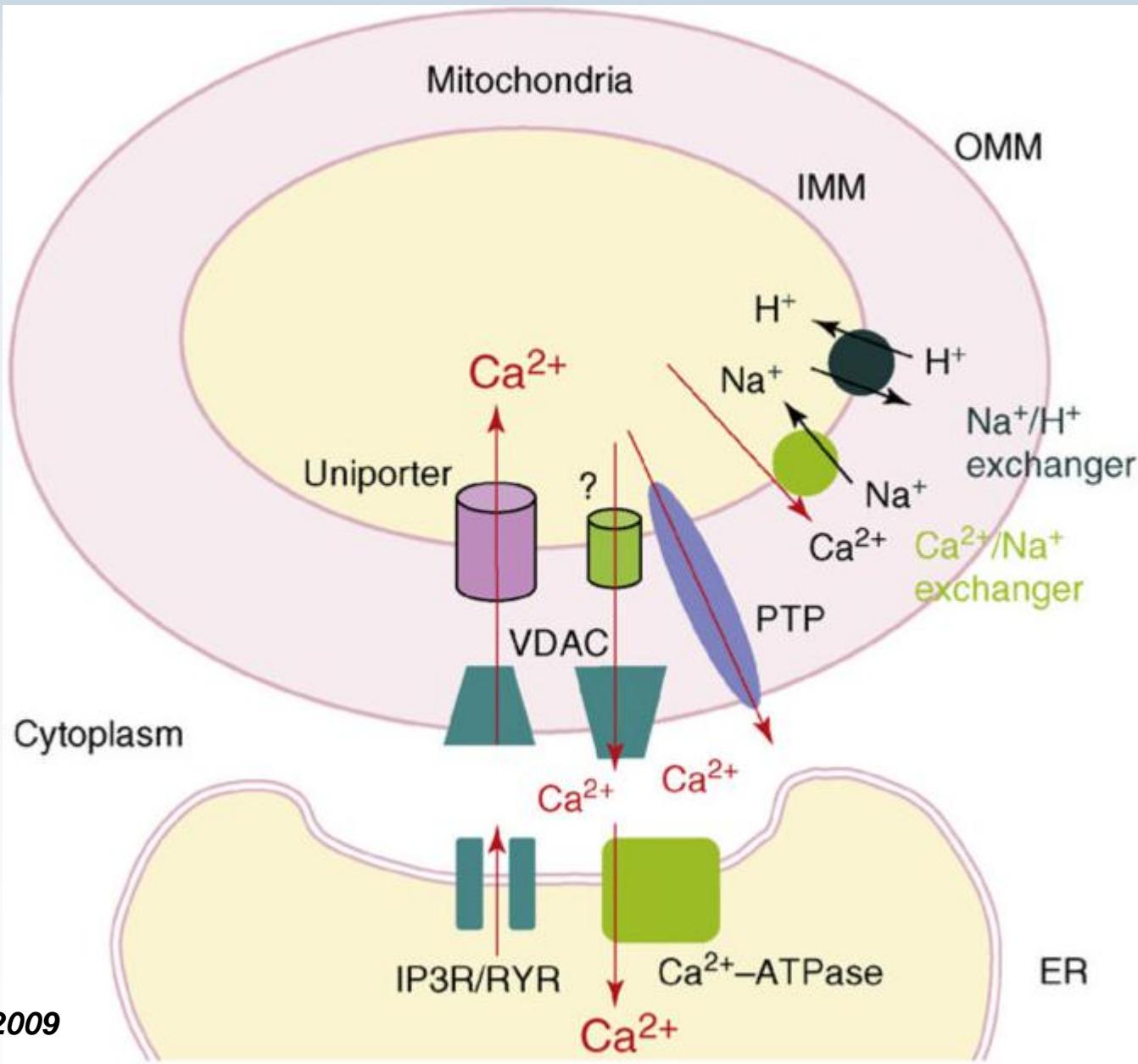
FNP
Fundacja na rzecz
Nauki Polskiej

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Białka tworzące kompleksy MAM

- IP₃R
- VDAC1 (voltage-dependent anion channel)
- Grp75
- Calnexin / Calreticulin
- PACS-2
- ERp44 & ERp57
- Sima-1 receptor
- AMF-R (autocrine motility factor receptor)
- Mitofuzyna 1 i 2 (Mfn1, Mfn2)
- SERCA

Hayashi et al. 2009

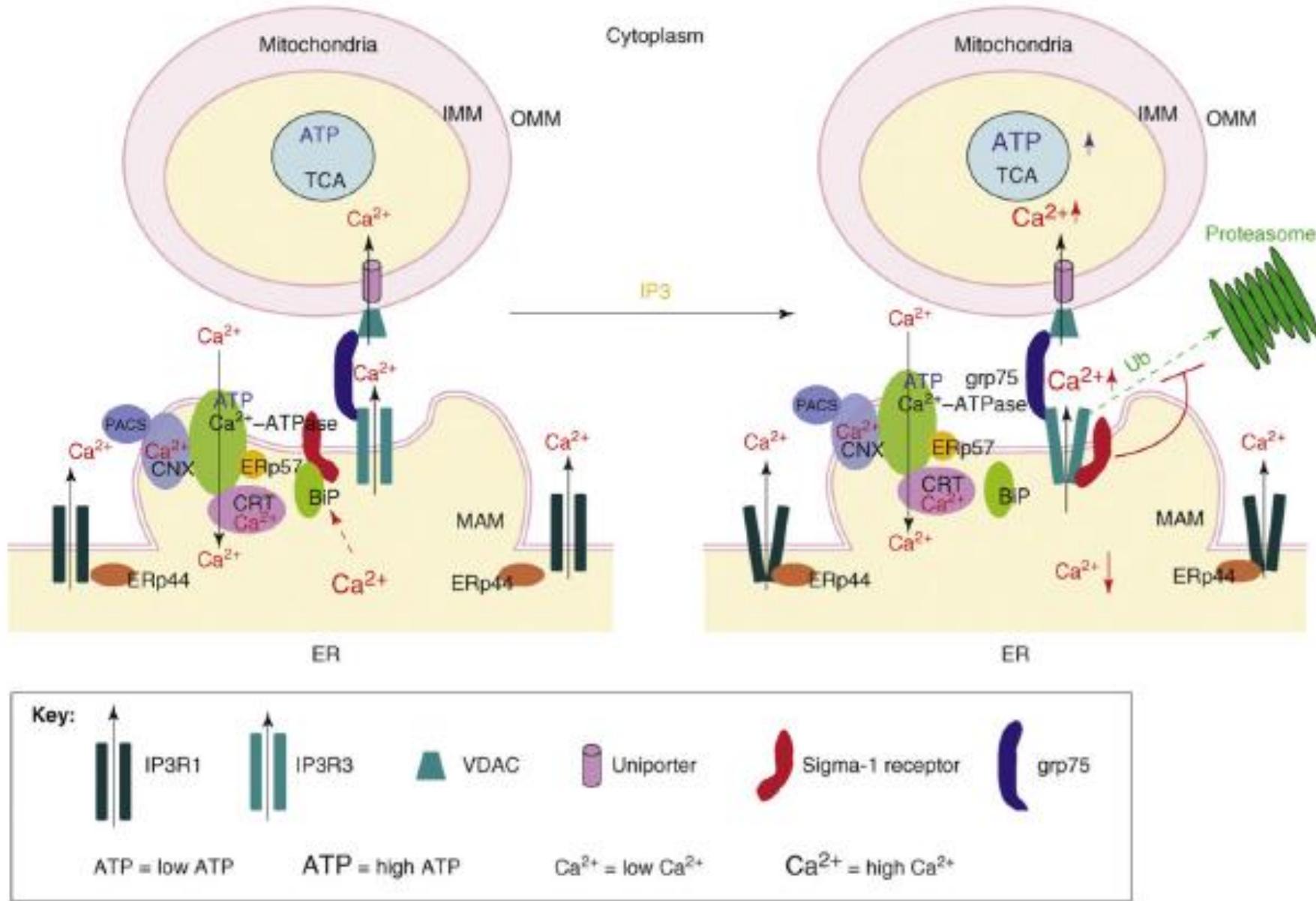
INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

FNP
Fundacja na rzecz
Nauki Polskiej

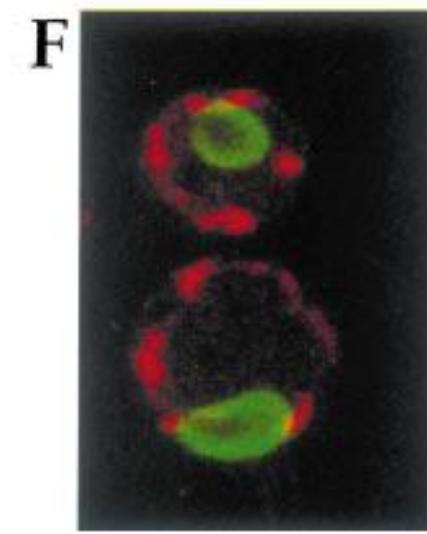
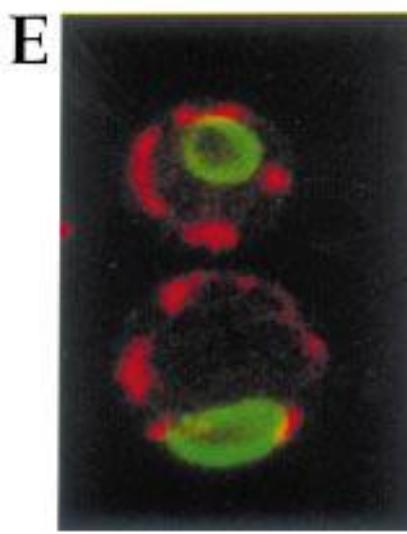
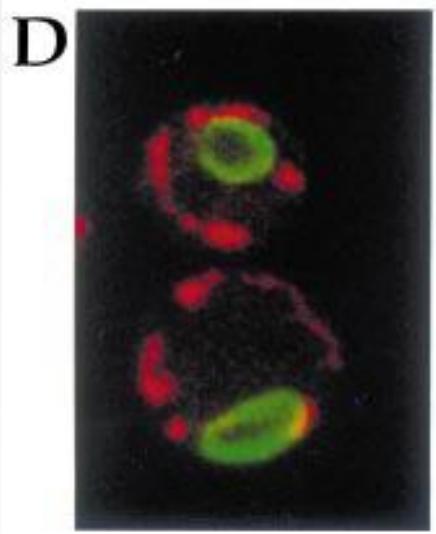
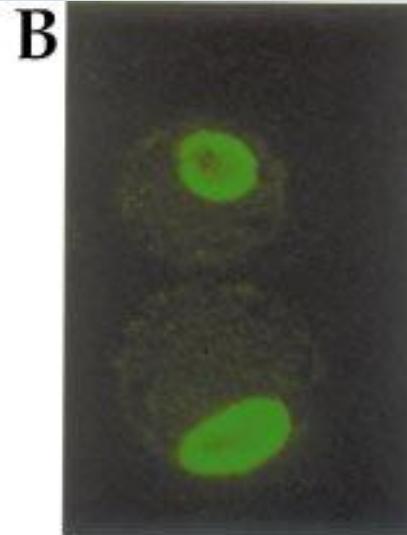
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Funkcje MAM

- Hommeostaza wapniowa
- Regulacja aktywności enzymów cyklu Krebsa (*dehydrogenaza pirogronianowa, dehydrogenaza alfa-ketoglutaranu i izocytrynianu*)
- Metabolizm lipidów i glukozy
(*syntaza fosfatydyloseryny, fosfastydyloetanolaminy, metylotransferaza-2, metylotransferazatransferaza metylowa diacyloglicerolu, acylotransferaza acylo-CoA:cholesterol, glukozo-6-fosfataza*)

10 μ m

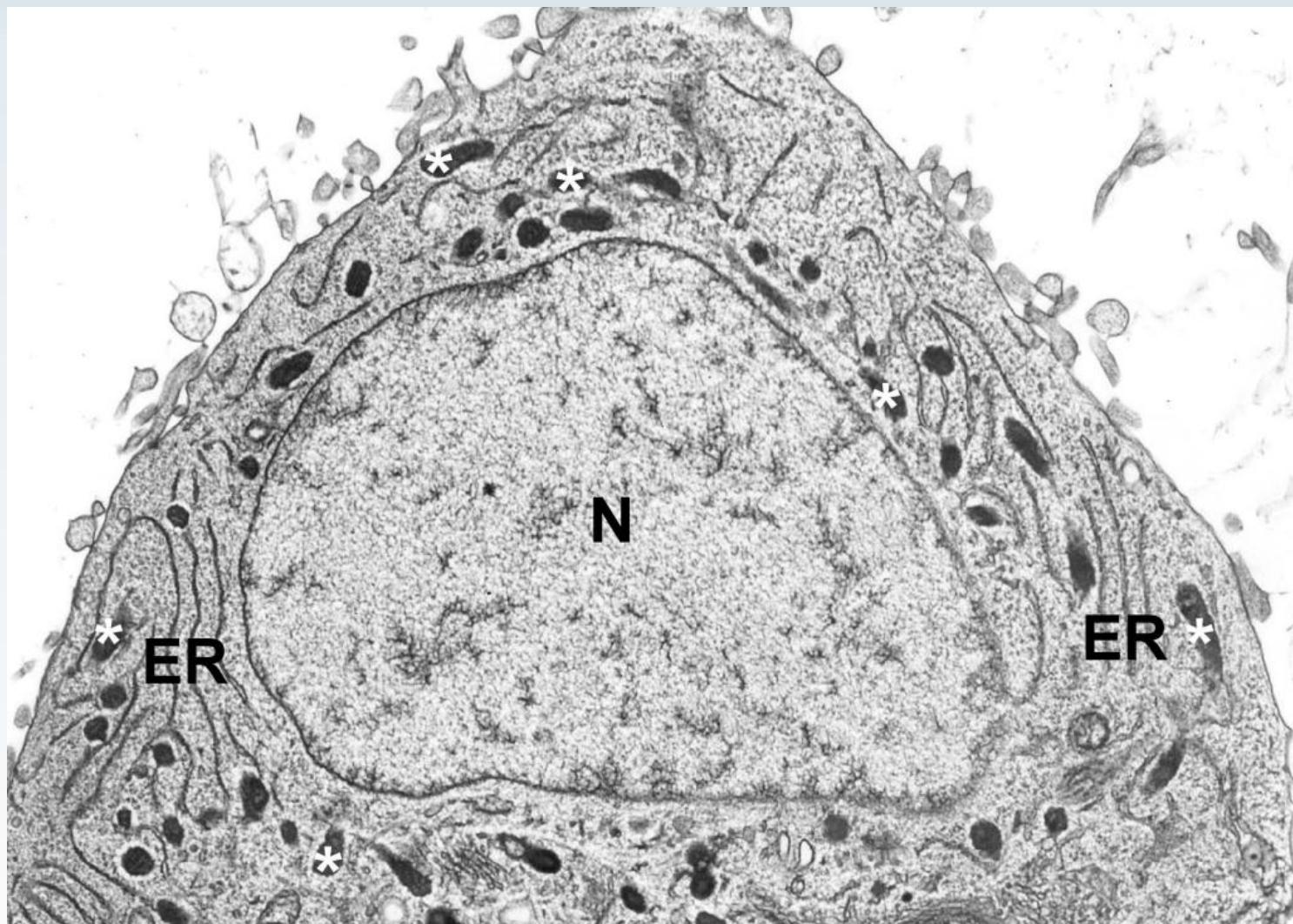

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Rizzuto et al. 2004

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

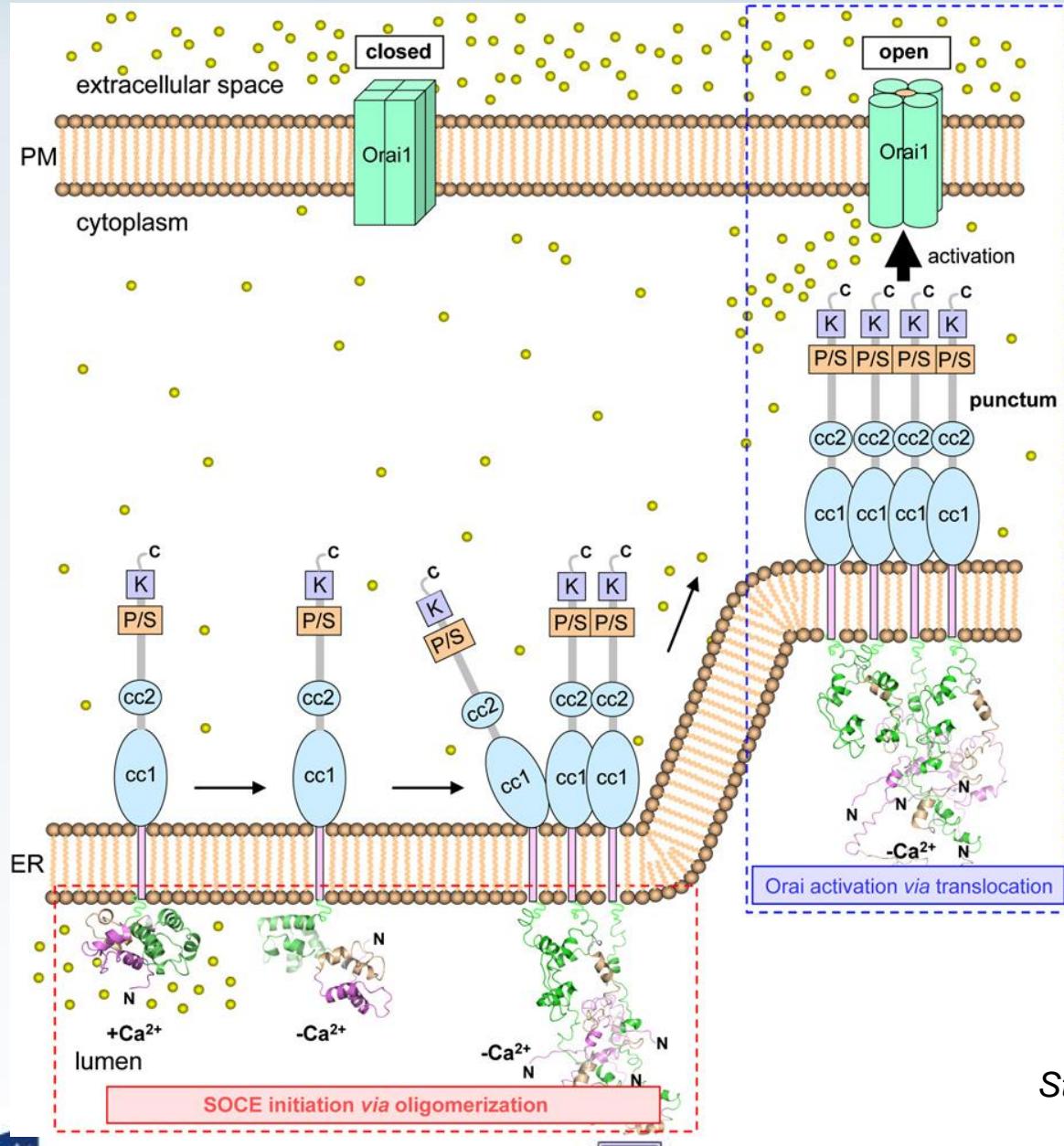

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Białka tworzące kompleksy PAM

- Grp75
- Calnexin / Calreticulin
- PACS-2
- STIM 1 i 2
- Ori 1,2 i 3

STIM acts as a ER luminal Ca²⁺ sensor. Depletion of store causes STIM aggregation

- STIM aggregates bind and activate Orai ion channels on plasma membrane
- Ca²⁺ influx in vicinity of ER allows refilling

Stathopoulos et al. 2008

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Współczesne modele ujmujące mitochondria

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Model Marhla

ELSEVIER

BioSystems 57 (2000) 75–86

www.elsevier.com/locate/biosystems

Complex calcium oscillations and the role of mitochondria and cytosolic proteins

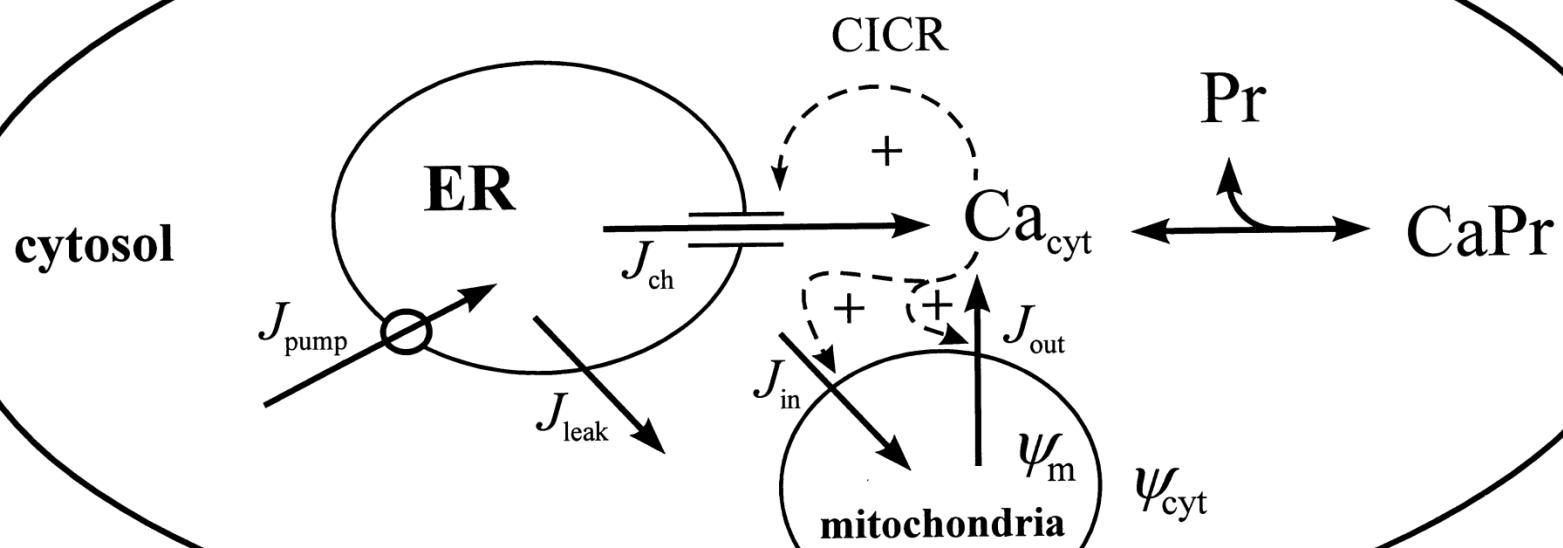
Marko Marhl ^{a,*}, Thomas Haberichter ^b, Milan Brumen ^{a,c}, Reinhart Heinrich ^b

^a Department of Physics, Faculty of Education, University of Maribor, Koroška cesta 160, SI-2000 Maribor, Slovenia

^b Institute of Biology, Theoretical Biophysics, Humboldt University Berlin, Invalidenstr. 42, D-10115 Berlin, Germany

^c Josef Stefan Institute, Jamova 39, SI-1000 Ljubljana, Slovenia

Received 14 March 2000; received in revised form 31 May 2000; accepted 2 June 2000

- $\frac{dCa_{ER}}{dt} = \frac{\beta_{ER}}{\rho_{ER}} (J_{pump} - J_{ch} - J_{leak})$
- $\frac{dCa_{Mit}}{dt} = \frac{\beta_{Mit}}{\rho_{Mit}} (J_{in} - J_{out})$
- $\frac{dCa_{cyt}}{dt} = \frac{dCa_{cyt}}{dt} = (J_{ch} + J_{leak} - J_{pump}) + (J_{out} - J_{in}) - k_- * CaPr - k_+ * Ca_{cyt}Pr$

... gdzie

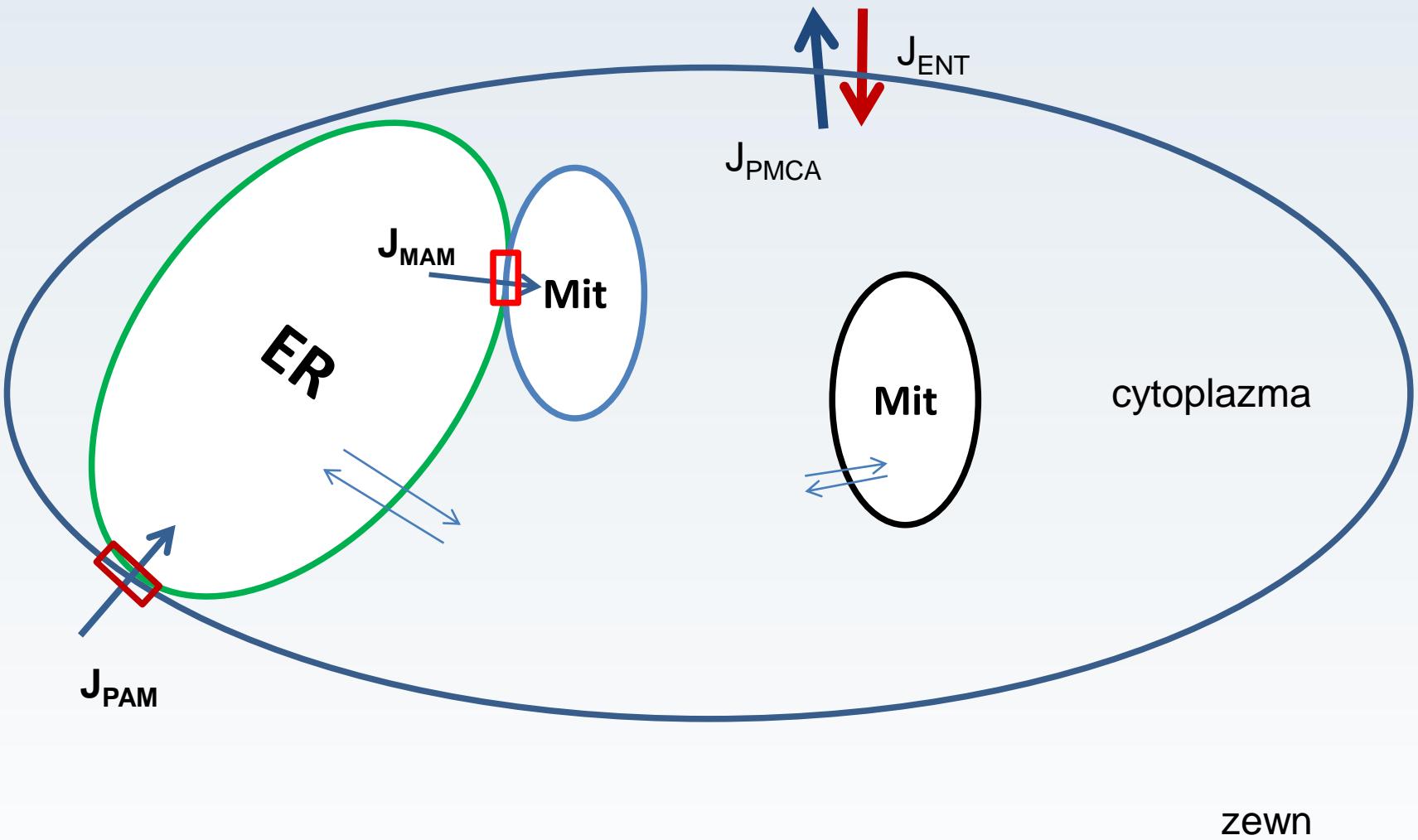

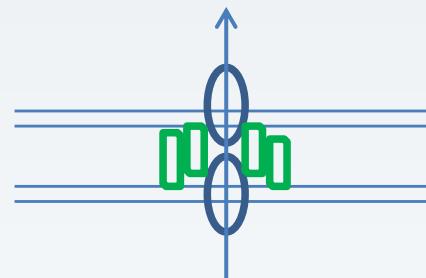
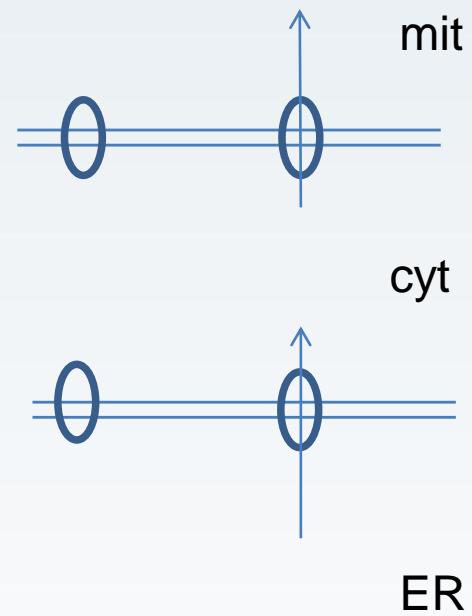
INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Równania opisujące zmiany poziomu wapnia w komórce:

- $\frac{dCa_{ER}}{dt} = \frac{\beta_{ER}}{\rho_{ER}} (J_{pump} - J_{ch} - J_{leak}) + K6 * J_{PAM} - \frac{\beta_{MAM}}{\rho_{MAM}} * J_{MAM}$
- $\frac{dCa_{Mit}}{dt} = \frac{\beta_{Mit}}{\rho_{Mit}} (J_{in} - J_{out}) + \frac{\beta_{MAM}}{\rho_{MAM}} * J_{MAM}$
- $\frac{dCa_{cyt}}{dt} = (J_{ch} + J_{leak} - J_{pump}) + (J_{out} - J_{in}) - k_- CaPr - k_+ Ca_{cyt} Pr - J_{PMCA} + J_{ENT}$
- $\frac{dCa_{Pr}}{dt} = k_+ * Ca_{cyt} (Pr_{tot} - CaPr) - k_- CaPr$

Uwzględnienie PAM i MAM w równaniach

$$J_{MAM} = K_{MAM} \frac{Ca_{ER}^8}{K4^8 + Ca_{ER}^8}$$

$$J_{PAM} = K_{PAM} \frac{K5^8}{K5^8 + Ca_{ER}^8}$$

$$J_{PMCA} = K_{PMCA} * Ca_{cyt}$$

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

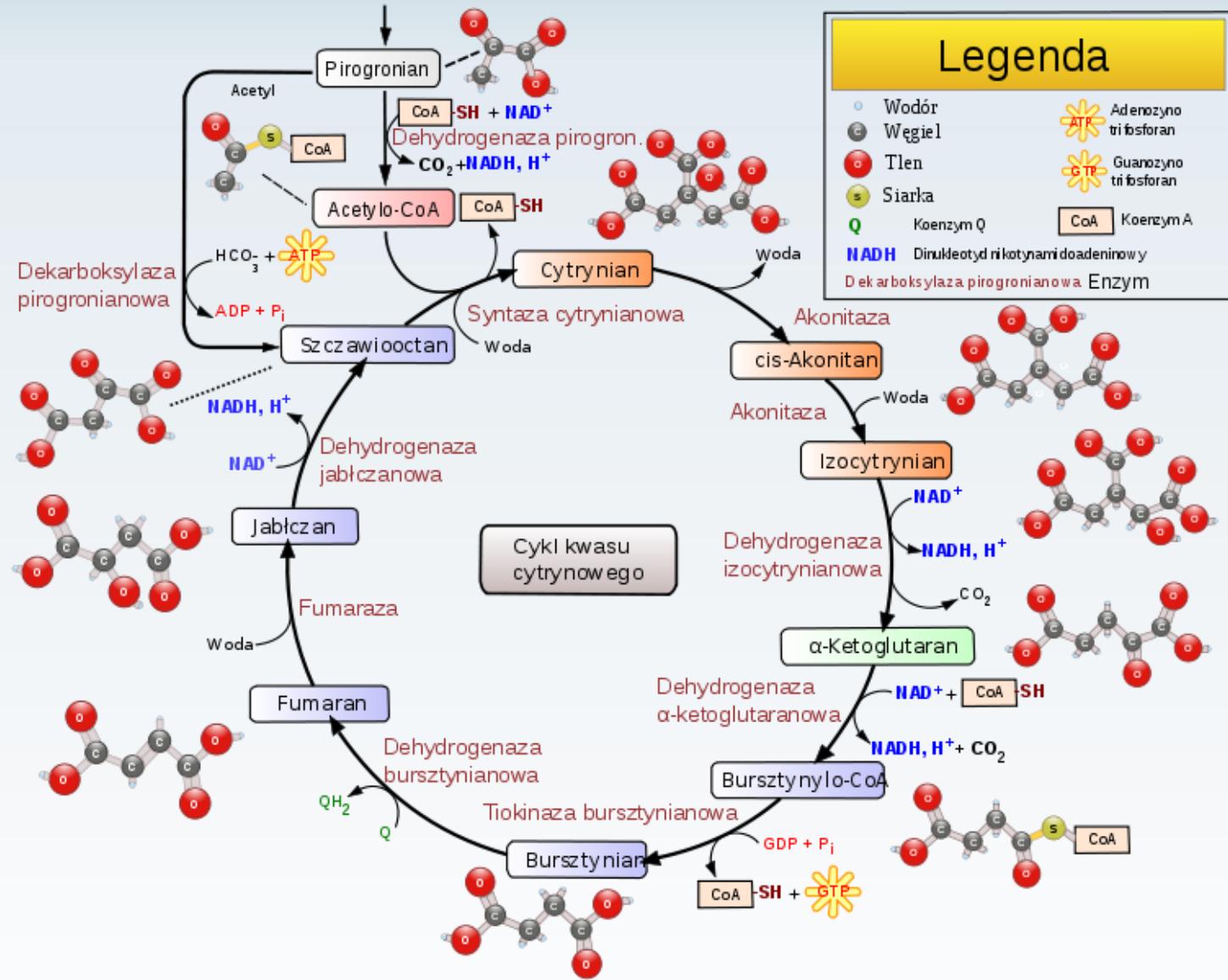
Dziękuję za uwagę

Michał Dyzma

mdyzma@ippt.gov.pl

Prądy wapniowe

- Ca^{2+} induced Ca^{2+} release (CICR)
- capacitative Ca^{2+} entry (CCE) / store operated ca influx (SOC)
- Ca^{2+} Release Activated Ca^{2+} Current (CRAC)

Legenda

Wodór	Adenozyno trifosforan
Węgiel	Guanozyno trifosforan
Tlen	
Siarka	
Q	Koenzym Q
NADH	Dinukleotyd nikotynamidoadeninowy
Dekarboksylaza pirogronianowa Enzym	

